

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813216681
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3813216681.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a členov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa Y. B., trvale bytom V., Š. S. č. XXX/XX, zast. JUDr. Jozefom Hurtišom, advokátom so sídlom Prievidza, Hviezdoslavova 3, proti odporcovi 1/ PATRIOT GROUP, s.r.o. so sídlom Trenčín, Legionárska 7158/5, IČO: 45 407 657 a 2/ Y. J., bytom B. č. XXX, obaja zast. JUDr. Róbertom Faturom, advokátom so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica, IČO: 37721640, o určenie neplatnosti zmlúv, na odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. októbra 2014, č.k. 11C/121/2013-215 jednohlasne, taktó

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania 83,89 eur, na účet právneho zástupcu odporcov JUDr. Róberta Faturu, advokáta so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd určil, že Zmluva o pôžičke zo dňa 2.7.2012, zo dňa 6.7.2012 a 10.7.2012, Zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 2.7.2012 a kúpna zmluva zo dňa 7.2.2013 sú neplatné, zamietol z dôvodu, že navrhovateľ tvrdené skutočnosti v návrhu a doplnenom návrhu nepreukázal, z ktorých by vyplývala existencia naliehavého právneho záujmu.

V odôvodnení konštatoval, že zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný.

Súd prvého stupňa si musel najskôr vyriešiť procesnú otázku, či má navrhovateľ naliehavý právny záujem na určení neplatnosti troch zmlúv o pôžičke zo dňa 2.7.2012, zo dňa 6.7.2012, zo dňa 10.7.2012, záložnej zmluvy zo dňa 2.7.2012 a kúpnej zmluvy zo dňa 7.2.2013.

Z vykonaného dokazovania súdu vyplynulo, že navrhovateľ uzatvoril v písomnej forme tri zmluvy o pôžičke dňa 2.7.2012, 6.7.2012 a 10.7.2012, na základe ktorých mu odporca 1/ požičal peňažné prostriedky v sume 2.300 eur, 1.400 eur a 5.000 eur. Prevzatie peňažných pôžičiek potvrdil svojím podpisom na jednotlivých zmluvách. V týchto zmluvách sa zaviazal vrátiť pôžičky do 2.9.2012 a poslednú pôžičku do 10.9.2012, vrátane aj odmeny v sume 100 eur pri pôžičkách z 2.7.2012 a 6.7.2012, a 500 eur pri pôžičke z 10.7.2012. Celkom mal navrhovateľ vrátiť odporcovi 1/ z titulu pôžičiek, vrátane odmeny za poskytnutie pôžičiek 9.400 eur.

Hoci navrhovateľ v návrhu tvrdil, že peňažné pôžičky nikdy od odporcu 1/ neprevzal, vo svojej účastnickej výpovedi na pojednávaní dňa 24.6.2014 uviedol, že peniaze z pôžičiek od odporcu 1/ na základe vyššie uvedených zmlúv o pôžičkách prevzal, ale ich nevrátil do termínu uvedenom v zmluvách. O prevzatí pôžičky zo zmluvy o pôžičke z 2.7.2012 v sume 2.300 eur navrhovateľom svedčí príjmový pokladničný doklad zo dňa 2.7.2012, ktorým potvrdil prevzatie tejto sumy a príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 6.7.2012 potvrdil prevzatie sumy na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 6.7.2012 v sume 1.400 eur a príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 10.7.2012 potvrdil prevzatie sumy 5.500 eur na základe zmluvy o pôžičke pravdepodobne zo dňa 10.7.2012, nakoľko absentuje uvedenie dátumu tejto zmluvy.

Súd posúdil zmluvy o pôžičke ako spotrebiteľské zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákona, na ktoré sa vzťahuje § 52 a nasl. cit. zákona. Navrhovateľ ako spotrebiteľ pri uzatváraní zmlúv o pôžičke nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Navrhovateľ v konaní svoje tvrdenie, že zmluvy o pôžičkách uzatváral v tiesni nepreukázal. Pôžičky potreboval na preklopenie zlej ekonomickej situácie, v tom čase nemal žiadny príjem, mal dlh na byte, mal dlhy voči kamarátom a nemal peniaze na živobytie. Navrhovateľ tiež nepreukázal, že zmluvy o pôžičkách uzatvoril za nápadne nevýhodných podmienok. Okrem poskytnutých pôžičiek si navrhovateľ ako dlžník a odporca 1/ ako veriteľ nedohodil úrok z pôžičky, len jednorazovú odmenu 100 eur pri poskytnutí pôžičiek vo výške 2.300 eur a 1.400 eur, a 500 eur pri poskytnutí pôžičky vo výške 5.000 eur. Ak sa javilo navrhovateľovi, že vyššie uvedené zmluvy uzatvoril v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, mal navrhovateľ právo od týchto zmlúv odstúpiť, ale neurobil tak.

Zákonným dôvodom odstúpenia od zmluvy je skutočnosť, že vôľa konajúceho - navrhovateľa - uzavrieť zmluvu nebola vytvorená slobodne, ale pod vplyvom tiesne.

Navrhovateľ nebol v takej sociálnej situácii, ktorá by na neho doliehala takým spôsobom a s takou závažnosťou, aby uzatvoril zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok.

Navrhovateľ uviedol, že pôžičky odporcovi 1/ nevrátil do termínu uvedeného v jednotlivých zmluvách o pôžičke. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že vôľa na uzavretie zmlúv nebola slobodná a vážna, resp., že zmluvy podpisoval pod nátlakom. Sám na pojednávaní dňa 24.6.2014 uviedol, že nikto ho nenútil k uzavretiu zmlúv, tieto uzavrel s vážnosťou a riadne si ich prečítal. Nepreukázal, že ho odporca 1/ dostal do omylu tým, že by predal bez jeho vedomia. Omyl je definovaný v zákone inak.

Ďalším dôkazom o tom, že navrhovateľ si bol vedomý dlhu voči odporcovi 1/ je listina označená ako Uznanie dlhu zo dňa 2.7.2012, v ktorej uznal dlh z titulu zmluvy o pôžičke zo dňa 2.7.2012 v sume 2.300 eur.

Podľa vyjadrenia konateľa odporcu 1/ na pojednávaní dňa 11.9.2014 navrhovateľ mal u odporcu 1/ viac pôžičiek. Dňa 13.9.2012 navrhovateľ zaplatil sumu 5.600 eur vkladom na účet v peňažnom ústave Prima banka, ale nevedel uviesť, o ktoré pôžičky išlo. Okrem úhrady sumy 5.600 eur navrhovateľ nepreukázal, že uhradil aj iné čiastky z titulu pôžičiek, resp. iné dlhy. Sám nevedel uviesť, ktoré pôžičky odporcovi 1/ v sume 5.600 eur uhradil.

Z ďalších listín vyplynulo, že odporca 1/ si svoju pohľadávku zabezpečil záložnou zmluvou zo dňa 2.7.2012, ktorej obsah je zrozumiteľný a po jej prečítaní muselo byť navrhovateľovi jasné, že ak neuhradí peňažnú pôžičku vo výške 2.400 eur uspokojí ju odporca 1/ priamym predajom jeho založeného bytu alebo dražbou. Odporca 1/ si zabezpečil v súlade s § 151c odst.2 Občianskeho zákona záložným právom aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti, ktorej výšku uviedol do sumy 27.000 eur. V čase uzavretia záložnej zmluvy bol dlh navrhovateľa voči odporcovi 1/ vo výške 13.500 eur zo zmlúv o pôžičkách, ktorých neplatnosti sa navrhovateľ domáha a pohľadávok zo zmeniek, ktoré dlhy vznikli v

budúcnosti (september, august 2012) po odpočítaní sumy 5.600 eur uhradenej na účet odporcovi 1/ v Prima banke.

Navrhovateľ v záložnej zmluve splnomocnil odporcu 1/ na realizáciu záložného práva. Navrhovateľ prehlásil v článku IV. v bode 3, že si zmluvu riadne prečítal, porozumel jej obsahu, bol si vedomý jej právnych následkov a na znak súhlasu s ňou ju v slobodnej, určitej a vážnej vôli podpísal. Vážnosť uzatvoriť záložnú zmluvu potvrdil aj vo svojej účastníckej výpovedi na pojednávaní dňa 24.6.2014. Navrhovateľ svoje tvrdenie, že zmluva nebola uzavretá slobodne a vážne, žiadnym spôsobom nepreukázal.

Odporca 1/ skôr ako začal s realizáciou s výkonom záložného práva zaslal navrhovateľovi oznámenie o začatí výkonu záložného práva listom zo dňa 5.9.2012 a 11.9.2012, kde vyčíslil dlh navrhovateľa zo zmlúv o pôžičke, ktorých neplatnosti sa domáha a zo zmeniek zo dňa 21.8.2012 a 6.8.2012, celkom na sumu 12.100 eur. Navrhovateľovi boli vyššie uvedené listiny zaslané doporučené, na ktoré nereagoval. Odporca 1/ až o päť mesiacov od oznámenia o začatí výkonu záložného práva oznámil navrhovateľovi listom zo dňa 12.2.2013, že došlo k realizácii záložného práva a jeho byt bol predaný kúpnu zmluvou zo dňa 7.2.2013 odporcovi 2/ formou priameho predaja v súlade s ustanovením § 151j a nasl. Občianskeho zákona a článku II. záložnej zmluvy z 2.7.2013. Na základe tohto predaja sa stal odporca 2/ vlastníkom sporného bytu a je zapísaný v LV č. 6984 Správy katastra Prievidza.

Súd pre úplnosť uviedol, že odporca 1/ poskytol navrhovateľovi podľa zmeniek ďalšie finančné prostriedky dňa 24.9.2012 sumu 5.000 eur, ktorú prevzal podľa príjmového pokladničného dokladu dňa 24.9.2012, dňa 6.8.2012 sumu 1.000 eur, ktorú prevzal podľa príjmového pokladničného dokladu dňa 6.8.2012, dňa 28.9.2012 sumu 2.000 eur, ktorú prevzal podľa príjmového pokladničného dokladu dňa 28.9.2012 a 21.8.2012 prevzal 1.700 eur podľa zmenky znejúcej na túto sumu. Všetky príjmové pokladničné doklady a zmenky sú podpísané navrhovateľom.

Pri posúdení naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmlúv uvedených v návrhu nie je podstatné, či navrhovateľ vrátil odporcovi 1/ finančné prostriedky, nakoľko v prejednávanej veci sa nejedná o žalobu na plnenie. Z predložených listín je zrejmé, že odporca 1/ požičal navrhovateľovi sumu 19.100 eur a po vrátení sumy 5.600 eur jeho dlh predstavoval 13.500 eur.

Súd dospel k záveru, že navrhovateľ neosvedčil danosť naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmlúv uvedených v návrhu, nakoľko jeho právo nie je ohrozené a jeho postavenie nie je neisté. Nehrozí mu ujma, ktorá by bola bezprostredná, táto mu hrozila v čase, keď odporca 1/ realizoval záložné právo a navrhovateľ bol vlastníkom bytu. V čase rozhodovania súdu o neplatnosti zmlúv nemal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv, lebo vlastníkom sporného bytu sa stal na základe priameho predaja odporca 2/, ktorý uzatvoril kúpnu zmluvu s odporcom 1/ ako záložným veriteľom v mene navrhovateľa v súlade s § 151m ods. 6 Občianskeho zákona. Odporca 2/ ako nový vlastníkom bytu je zapísaný v LV č. 6984 Správy katastra Prievidza a tento zápis je v súlade s § 70 odst.1 z. č. 162/1995 Z. z. a považuje sa záväzný a hodnoverný. Súd vydal dňa 12.8.2014 predbežné opatrenie, ktorým návrh navrhovateľa zamietol a navrhovateľ sa voči tomuto uzneseniu neodvolal. Všetky listiny odporca 1/ doručoval navrhovateľovi doporučené, na ktoré nereagoval, navrhovateľ užíval byt viac ako rok po jeho predaji, hoci vedel, že nie je jeho vlastníkom. Odporca 1/ pristúpil k realizácii výkonu záložného práva až po piatich mesiacoch, takže navrhovateľ ak mal dlhy voči odporcovi 1/ mal dostatok času ich uhradiť, aby nedošlo k realizácii výkonu záložného práva.

Tak ako súd už uviedol vyššie, navrhovateľ tvrdené skutočnosti v návrhu a doplnenom návrhu nepreukázal, z ktorých by vyplývala existencia naliehavého právneho záujmu.

Na základe vyššie uvedených skutočností, súd návrh navrhovateľa zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, preto nepreskúmal námietky vznesené právnym zástupcom navrhovateľa na poslednom pojednávaní, t. j. nepreskúmal ich po vecnej stránke.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko navrhovateľ uzatvoril zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok, nakoľko zmluva o zriadení záložného práva bola vyhotovená dňa 2.7.2012 a v nej nebola stanovená jeho vôľa, a to súhlas s priamym predajom nehnuteľnosti na ostatné dlžoby, nakoľko v tom čase ani iné dlžoby ešte neexistovali a ani nemal záujem si iné finančné prostriedky požičať. To že neexistovali iné dlžoby je zrejmé aj z dátumov kedy boli finančné prostriedky prevzaté. Suma pre ktorú bola záložná zmluva uzatvorená a v záložnej zmluve bol súhlas na priamy predaj bola suma 5600 eur vyplývajúca z prvých pôžičiek a táto suma bola aj v plnej výške uhradená a na ďalšie pôžičky nebol daný súhlas na priamy predaj nehnuteľnosti. Preto tvrdenie súdu, že nebolo preukázané uzatvorenie zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok považuje za nedostatočné, nakoľko v čase uzatvorenia záložnej zmluvy existovala len jedna dlžoba a to vo výške 2300 eur a teda zriadiť si záložné právo na byt v niekoľko násobnej výške v čase, keď navrhovateľ trel biedu a rodina nemala finančné prostriedky ani na jedlo, znamená že bola zmluva uzatvorená za nápadne nevýhodných podmienok, nakoľko odporca využil navrhovateľovu tieseň. Navrhovateľ nebol znály práva, bol nútený podpísať všetko čo by mu navrhovateľ dal podpísať. Uvedené potvrdzuje aj samotný fakt, že bol oslobodený od súdnych poplatkov. Má iba základné vzdelanie a preto nevedel rozlíšiť právne následky a ani nevedel posúdiť dôsledky právnych listín, ktoré mu boli doručené a to ani listiny o realizácii výkonu záložného práva. Preto sa nestotožňuje s tvrdením, že sa neosvedčil naliehavý právny záujem. V prípade ak sa zmluva považuje za neplatnú, nakoľko nebol v nej súhlas navrhovateľa na priamy predaj na ostatné dlžoby nie je predsa možné z neplatnej zmluvy uskutočniť dobrovoľnú dražbu a prediť byt v niekoľko násobne vyššej hodnote ako bola pôžička, a to len z dôvodu, že nemal čo jesť a bol hladný.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili odporcovia a žiadali, aby odvolací súd prvostupňový rozsudok potvrdil a priznal im odvolacie trovy. Uviedli, že navrhovateľ neuvádza, čoho sa daným odvolaním domáha a neuvádza ani konkrétne odvolacie dôvody. V súvislosti s meritorným rozhodnutím prvostupňového súdu uviedli, že prvostupňový súd vykonal rozsiahle dokazovanie, z ktorého jednoznačne vyplynula skutočnosť, že žaloba je nedôvodná. Skutkový stav bol náležite a nepochybne zistený a na základe tohto skutkového stavu súd správne právne posúdil vec, keď ustálil, že návrh navrhovateľa je potrebné zamietnuť. Rozsudok prvostupňového súdu je vyčerpávajúco odôvodnený a sú v ňom uvedené všetky potrebné argumenty, právne závery ako aj úvahy ktorými sa súd riadil a ako vyhodnotil vykonané dokazovanie. Navrhovateľ namietal, že zmluva o zriadení záložného práva bola podpísaná za nápadne nevýhodných podmienok, preto má byť neplatná. Právne predpisy SR však nespájajú s uzavretím zmluvy v tiesni neplatnosť takejto zmluvy. Občiansky zákonník však v zmysle § 49 dáva možnosť účastníkovi zmluvy, ktorý tvrdí, že zmluvu uzavrel v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok od tejto odstúpiť. Navrhovateľ však takúto zákonnú možnosť nevyužil, preto brániť sa takouto námietkou v odvolacom konaní je bezpredmetné. V tomto smere poukázal na to, že navrhovateľ ako aj jeho právny zástupca ani v návrhu ani v priebehu konania nešpecifikovali dôvody neplatnosti úkonov, ktoré namietali. Svoje tvrdenia neustále obmieňali, pričom nebolo možno ustáliť, aký má byť dôvod neplatnosti. Už návrh navrhovateľa možno považovať za zmätočný a neurčitý, pričom táto neurčitosť nebola odstránená ani v priebehu konania. Zároveň poukázali aj na samotné odvolanie, ktoré podľa ich názoru nespĺňa základné všeobecné náležitosti podľa § 42 ods. 3 O.s.p., keďže navrhovateľ ani neuvádza, čoho sa daným odvolaním domáha. Stotožňujú sa závermi súdu, pričom v podrobnostiach odkázali na písomné podania ako aj vyjadrenia na súdnych pojednávaniach v rámci prvostupňového konania, kde boli všetky tvrdenia právne posúdené a ku všetkým podstatným skutočnostiam sa vyjadrovali. Do pozornosti odvolacieho súdu dali predovšetkým výpoveď samotného navrhovateľa, ktorý potvrdil, že si prevzal peňažné prostriedky zo všetkých zmlúv o pôžičke a že to bola jeho slobodná a vážna vôľa. Taktiež potvrdil, že dobrovoľne uzavrel záložnú zmluvu, nebol nikým nútený k jej podpisu, avšak jej obsah si neprečítal preto, lebo to nepovažoval za potrebné. Mali za to, že navrhovateľ je svojprávnou osobou, ktorá svojimi úkonmi môže spôsobiť vznik, zmenu či zánik práva a povinnosti a má si uvedomovať aj následky takéhoto svojho konania.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v náväznosti na § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol, keď návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd určil, že Zmluva o pôžičke zo dňa 2.7.2012, zo dňa 6.7.2012 a 10.7.2012, Zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 2.7.2012 a kúpna zmluva zo dňa 7.2.2013 sú neplatné, zamietol z dôvodu, že navrhovateľ tvrdené skutočnosti v návrhu a doplnenom návrhu nepreukázal, z ktorých by vyplývala existencia naliehavého právneho záujmu.

Súd prvého stupňa teda opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich i správny právny záver. Nakoľko odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia ako presvedčivým, plne vyčerpávajúcim a dávajúcim odpovede i na námietky navrhovateľa vznesené v jeho odvolaní, využíjúc postup podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti týchto dôvodov a tieto preto duplicitne opakovať nebude.

Odvolací súd konštatuje, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnymi závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa pri vyhodnotení opodstatnenosti podanej žaloby a to vo vzťahu k potrebe preukázania naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na určenie, ktoré v konaní požadoval. Námietky navrhovateľa vyjadrené v odvolaní týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia naliehavosti právneho záujmu považuje odvolací súd za nedôvodné práve s poukazom na rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý v napadnutom rozhodnutí dôkladne a po právnej stránke správne upriamil svoju pozornosť na zistenie dôvodnosti podaného žalobného návrhu vzhľadom na nepreukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu na určenie.

V tejto súvislosti odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že predpokladom úspešnosti návrhu na začatie konania o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. sú po procesnej stránke skutočnosti, že účastníci majú vecnú legitimáciu a že na určenie je naliehavý právny záujem. Vecnú legitimáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré ide. Citované ustanovenie však nestanovuje, že v určovacom petite môže ísť len o určenie právneho vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom, alebo o právo navrhovateľa voči odporcovi. Nemožno preto vylúčiť prípustnosť toho, že predmetom určovacieho petitu bude právny vzťah medzi odporcom (ktorý je odporcom navrhovateľa) a treťou osobou. Právny záujem navrhovateľa musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t. j. naliehavý. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi: odporcom je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru navrhovateľa, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi); existuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak len určovacím výrokom; existuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu.

Naliehavý právny záujem na určenie je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa alebo, kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určenie právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem zaťažuje navrhovateľa. Pre navrhovateľa to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určenie, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. V procesnom práve platí zásada, že ak súd zamietla určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na tomto určenie, je logicky vylúčené, aby súčasne návrh preskúmal po stránke vecnej.

Z vykonaného rozsiahleho dokazovania pred súdom prvého stupňa mal aj odvolací súd objektívne preukázané, že v prejednávanej veci navrhovateľ neosvedčil danosť naliehavého právneho záujmu na určenie neplatnosti zmlúv uvedených v návrhu, nakoľko jeho právo nie je ohrozené a jeho postavenie nie je neisté. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že navrhovateľovi nehrozí ujma, ktorá by bola bezprostredná, ale táto mu hrozila v čase, keď odporca 1/ realizoval záložné právo a navrhovateľ bol

vlastníkom bytu. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa o neplatnosti zmlúv nemal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv, lebo vlastníkom sporného bytu sa stal na základe priameho predaja odporca 2/, ktorý uzatvoril kúpnu zmluvu s odporcom 1/ ako záložným veriteľom v mene navrhovateľa v súlade s § 151m ods. 6 Občianskeho zákona. Odporca 2/ ako nový vlastník bytu je zapísaný v LV č. 6984 Správy katastra Prievidza a tento zápis je v súlade s § 70 odst.1 z. č. 162/1995 Z. z. a považuje sa za záväzný a hodnoverný. Ďalej mal odvolací súd za preukázané, že súd prvého stupňa uznesením zo dňa 12.8.2014 zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, pričom navrhovateľ sa voči tomuto uzneseniu neodvolal. Ďalej bolo preukázané, že všetky listiny odporca 1/ doručoval navrhovateľovi doporučene, na ktoré nereagoval, navrhovateľ užíval byt viac ako rok po jeho predaji, hoci vedel, že nie je jeho vlastníkom. Odporca 1/ pristúpil k realizácii výkonu záložného práva až po piatich mesiacoch, takže aj podľa odvolacieho súdu navrhovateľ ak mal dlhy voči odporcovi 1/ mal dostatok času ich uhradiť, aby nedošlo k realizácii výkonu záložného práva. Navrhovateľ teda v prejednávanej veci ani podľa odvolacieho súdu nepreukázal tvrdené skutočnosti v návrhu a doplnenom návrhu, z ktorých by vyplývala existencia naliehavého právneho záujmu.

Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd prvého stupňa správne návrh navrhovateľa zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, a správne ďalej nepreskúmaval námietky vznesené právnym zástupcom navrhovateľa na poslednom pojednávaní, t. j. nepreskúmaval ich po vecnej stránke.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní považoval za neopodstatnené, a preto rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešným odporcom 1/ a 2/ boli priznané účelné trovy odvolacieho konania za 1 úkon právnej pomoci, a to za písomné vyjadrenie k odvolaniu vo výške 61,87 eur + režijný paušál 8,04 eur, DPH 20%, spolu 83,89 eur, k náhrade ktorých bol zaviazaný navrhovateľ, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.